

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2025/251

Karar Sayısı : 2025/247

Karar Tarihi : 11/12/2025

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 39. Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: A. 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 73. maddesinin (2) numaralı fıkrasına 7/11/2024 tarihli ve 7531 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle eklenen ikinci cümlelen,

B. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na 7531 sayılı Kanun'un 18. maddesiyle eklenen geçici 7. maddenin (1) numaralı fıkrasının,

Anayasa'nın 2. ve 38. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi talebidir.

OLAY: Hakaret suçundan açılan davada itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

1. 5237 sayılı Kanun'un 73. maddesinin itiraz konusu kuralın da yer aldığı (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"(2) Zamanaşımı süresini geçmemek koşuluyla bu süre, şikâyet hakkı olan kişinin fiili ve failin kim olduğunu bildiği veya öğrendiği günden başlar. (Ek cümle: 7/11/2024-7531/14 md.) Ancak, soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olan hakaret suçu bakımından şikâyet süresi, her ne suretle olursa olsun fiilin gerçekleştiği tarihten itibaren iki yılı geçemez."

2. 5271 sayılı Kanun'un geçici 7. maddesinin itiraz konusu (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 5237 sayılı Kanununun 73 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yapılan düzenleme, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla soruşturma veya kovuşturma evresine geçilmiş dosyalar bakımından uygulanmaz."

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi içtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Ahmet Hakan SOYTÜRK tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükümleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın "Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi" başlıklı 152. maddesinin dördüncü fıkrasında "Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği

red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.” denilmiştir.

3. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un “Başvuruya engel durumlar” başlığını taşıyan 41. maddesinin (1) numaralı fıkrasında da “Mahkemenin işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından itibaren on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla itiraz başvurusu yapılamaz.” hükmüne yer verilmiştir.

4. Anayasa Mahkemesi bir itiraz başvurusu üzerine verdiği 27/3/2025 tarihli ve E.2024/197, K.2025/86 sayılı kararında 5271 sayılı Kanun’un geçici 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasını esastan inceleyerek söz konusu fıkranın Anayasa’ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin reddine karar vermiştir. Anılan karar 29/5/2025 tarihli ve 32914 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Anayasa Mahkemesince itiraz başvurusu üzerine işin esasına girilerek verilen ret kararından sonra aynı kural hakkında yeni bir başvurunun yapılabilmesi için önceki kararın Resmî Gazete’de yayımlandığı 29/5/2025 tarihinden başlayarak geçmesi gereken on yıllık süre henüz dolmamıştır.

5. Açıklanan nedenle 5271 sayılı Kanun’un geçici 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasına yönelik başvurunun Anayasa’nın 152. maddesinin dördüncü fıkrası ve 6216 sayılı Kanun’un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince reddi gerekir.

6. Öte yandan Anayasa’nın 152. ile anılan Kanun’un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa’ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

7. İtiraz yoluna başvuran Mahkeme 5237 sayılı Kanun’un 73. maddesinin (2) numaralı fıkrasının hakaret suçu bakımından azami şikâyet süresini düzenleyen ikinci cümlesinin iptalini de talep etmiştir.

8. 5271 sayılı Kanun’un geçici 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla 5237 sayılı Kanun’un 73. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesindeki düzenlemeye istisna getirilmiştir. Buna göre 5271 sayılı Kanun’un geçici 7. maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden soruşturma ve kovuşturmalarda 5237 sayılı Kanun’un 73. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinin uygulanması mümkün değildir.

9. Bakılmakta olan davada sanığa isnat edilen suçun işlendiği tarihin 30/1/2018, şikâyet tarihinin ise 27/11/2023 olduğu, geçici 7. maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yargılamanın kovuşturma evresinde bulunduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bakılmakta olan davada 5237 sayılı Kanun’un 73. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesi uygulanacak kural olmayıp aynı fıkranın birinci cümlesinin uygulanacağı açıktır.

10. Açıklanan nedenle itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmayan 5237 sayılı Kanun’un 73. maddesinin (2) numaralı

fikrasının ikinci cümlesine yönelik başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

A. 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 73. maddesinin (2) numaralı fıkrasına 7/11/2024 tarihli ve 7531 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle eklenen ikinci cümlelerin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından bu cümleye yönelik başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE,

B. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na 7531 sayılı Kanun'un 18. maddesiyle eklenen geçici 7. maddenin (1) numaralı fıkrasına yönelik başvurunun Anayasa'nın 152. maddesinin dördüncü fıkrası ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince REDDİNE,

11/12/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI